

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1*

FACTORS AFFECTING OF ACADEMIC ADMINISTRATION OF SCHOOL UNDERPATHUMTHANI PRIMARY EDUCATION SERVECE AREA OFFICE 1

ช่อเพชร เบ้าเงิน¹, ดิเรก พรสีมา² และ กัลยารัตน์ นิยมสินธุ์³

Chopetch Boutngern¹, Direk Phonsima² and Kanyarat Niyomsin³

¹⁻³คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยปทุมธานี

¹⁻³Faculty of Education, Pathumthani University, Thailand

Corresponding Author's Email: Chorphet@gmail.com

วันที่รับบทความ : 28 ตุลาคม 2568; วันแก้ไขบทความ 22 พฤศจิกายน 2568; วันตอบรับบทความ : 24 พฤศจิกายน 2568

Received 28 October 2025; Revised 22 November 2025; Accepted 24 November 2025

บทคัดย่อ

บทความวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) ระดับภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษา 2) ระดับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา และ 3) ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือ ผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการหรือหัวหน้าฝ่ายบริหารงานบุคคลและครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 จำนวน 320 คน สุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของเครซี่และมอร์แกน จากนั้นสุ่มแบบสัดส่วนจำนวนครูจากโรงเรียนแต่ละโรงเรียน เครื่องมือที่ใช้ได้แก่ แบบสอบถาม มีค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .8750 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่

Citation:

* ช่อเพชร เบ้าเงิน, ดิเรก พรสีมา และ กัลยารัตน์ นิยมสินธุ์. (2568). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1. วารสารสหศาสตร์การพัฒนาสังคม, 3(6), 762-781.

Chopetch Boutngern, Direk Phonsima and Kanyarat Niyomsin. (2025). Factors Affecting Of Academic Administration Of School Underpathumthani Primary Education Servece Area Office 1.

Journal of Interdisciplinary Social Development, 3(6), 762-781.;

DOI: <https://doi.org/10.>

Website: <https://so12.tci-thaijo.org/index.php/JISDIADP/>

ความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และการวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน

ผลการวิจัย พบว่า 1) ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก 2) การบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก และ 3) ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ที่นำมาวิเคราะห์จำนวน 8 ด้าน พบว่า มีจำนวน 3 ด้าน ที่สามารถพยากรณ์การบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ได้ร้อยละ 74.60 และมีความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของพยากรณ์เท่ากับ 0.180 สามารถสร้างสมการในรูปคะแนนดิบและคะแนนมาตรฐาน ได้ดังนี้

สมการในรูปคะแนนดิบ

$$\hat{Y} = 3.155 + .590(X_1) + .510(X_7) + .490(X_8)$$

สมการในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$\hat{Z} = .338Z_{x1} + .315Z_{x7} + .332Z_{x8}$$

คำสำคัญ: การบริหารงานวิชาการของโรงเรียน, ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการ

Abstract

This research aimed to study 1) the level of academic leadership of educational administrators, 2) the level of quality assurance implementation within educational institutions, and 3) the academic leadership of educational administrators that affects the implementation of quality assurance within educational institutions under the Office of the Primary Educational Service Area, Pathum Thani District 1. The sample group used in this research was 320 directors, deputy directors or heads of human resource management and teachers under the Office of the Primary Educational Service Area, Pathum Thani District 1. The sample was selected by random sampling using Krejci and Morgan's table and proportional sampling of teachers from each school. The

tool used was a questionnaire with a reliability value of .8750. The statistics used for data analysis included frequency, percentage, mean, standard deviation, and stepwise multiple regression analysis.

The research results found that: 1) Factors affecting academic administration of schools under the Office of the Basic Education Commission, Pathum Thani Educational Service Area 1, both overall and in each aspect, were at a high level. 2) Academic administration of schools under the Office of the Basic Education Commission, Pathum Thani Educational Service Area 1, overall was at a high level. 3) Factors affecting academic administration of schools under the Office of the Basic Education Commission, Pathum Thani Educational Service Area 1, which were analyzed in 8 aspects, found that there were 3 aspects that could significantly predict academic administration of schools under the Office of the Basic Education Commission, Pathum Thani Educational Service Area 1, at a statistical level of .05, or 74.60 percent, accurate and the regression equations of points in the form of standard score as follow:

The regression equations of the raw score

$$\hat{Y} = 3.155 + .590(X_1) + .510(X_7) + .490(X_8)$$

and regression equations of points in the form of standard score

$$\hat{Z} = .338Z_{X1} + .315Z_{X7} + .332Z_{X8}$$

Keywords: School academic administration, factors affecting academic administration

บทนำ

เมื่อกระแสความเปลี่ยนแปลงได้เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วในโลกศตวรรษที่ 21 ภายใต้ระบบเศรษฐกิจและสังคมที่เป็นพลวัต สิ่งที่เป็นเครื่องมือหลักของประเทศไทยที่จะรับมือกับความเปลี่ยนแปลงนี้คือ การทุ่มเทและการพัฒนาการศึกษาเพื่อพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ซึ่งการศึกษจะเป็นกลไกสำคัญอย่างยิ่งในด้านพัฒนากำลังคน ช่วยส่งเสริมการสร้างคน สร้างสังคม สร้างชาติ และสร้างรายได้เปรียบของประเทศเพื่อการแข่งขันและยืนหยัดบนเวทีโลก ด้วยเหตุนี้ระบบ

การศึกษาไทยจึงจำเป็นต้องปรับตัวให้ทันกับการเปลี่ยนแปลงที่เกิดขึ้น ดังจะเห็นได้จากพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562 ซึ่งได้กำหนดรูปแบบการบริหารจัดการศึกษาเพื่อนำไปสู่ความเจริญงอกงามของบุคคลและสังคม โดยจัดการศึกษาที่เน้นกระบวนการสำคัญในการพัฒนาคนทั้งด้านความรู้ ความคิด ความสามารถ รวมทั้งพฤติกรรม เจตคติ ค่านิยมและคุณธรรม (กระทรวงศึกษาธิการ, 2562) อีกทั้งแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 12 (พ.ศ. 2560-2564) ได้กำหนดยุทธศาสตร์การพัฒนาที่ให้ความสำคัญกับ “คน” เป็นศูนย์กลางของการพัฒนา โดยมุ่งเน้นการยกระดับคุณภาพชีวิตและสุขภาวะของประชาชน พัฒนาคนให้มีความสมบูรณ์ทั้งทางร่างกาย จิตใจ และสติปัญญา เป็นผู้มีความรู้ มีคุณธรรมและทักษะที่จำเป็น มีความคิดสร้างสรรค์ มีเจตคติที่ดีต่อสังคม รวมทั้งมีคุณธรรมและจริยธรรม ในด้านการศึกษา ได้ระบุเป้าหมายให้คนไทยได้รับการศึกษาที่มีคุณภาพตามมาตรฐานสากล และสามารถเรียนรู้ด้วยตนเองอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน (สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ, 2560: 4) ดังนั้น ผู้บริหารสถานศึกษาที่มีภาวะผู้นำทางวิชาการย่อมมีบทบาทสำคัญในการขับเคลื่อนสถานศึกษาให้มุ่งสู่ความมีคุณภาพและได้มาตรฐานตามที่กำหนด โดยมุ่งเน้นการพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและคุณลักษณะอันพึงประสงค์ของผู้เรียน ควบคู่กับการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในให้เป็นไปอย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ หากผู้บริหารสถานศึกษาให้ความสำคัญต่อการบริหารงานวิชาการ และแสดงภาวะผู้นำทางวิชาการอย่างเข้มแข็ง ก็จะสามารถส่งเสริมให้ครูจัดการเรียนรู้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ นำพาผู้เรียนไปสู่เป้าหมายของการศึกษาได้อย่างแท้จริง ทั้งนี้ การดำเนินงานดังกล่าวต้องอาศัยความร่วมมือจากผู้ปกครอง ครอบครั้ว และชุมชนอย่างต่อเนื่อง (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2553: 15) การบริหารงานวิชาการถือเป็นภารกิจหลักของสถานศึกษา ซึ่งมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการจัดการศึกษาให้บรรลุตามเป้าหมายและมาตรฐานคุณภาพที่กำหนดไว้ ทั้งนี้ คุณภาพของสถานศึกษาจะปรากฏชัดเจนเมื่อการบริหารงานวิชาการดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ การบริหารงานวิชาการจึงมีบทบาทสำคัญสูงสุดต่อความสำเร็จหรือความล้มเหลวของการบริหารสถานศึกษา (กระทรวงศึกษาธิการ, 2546: 39) นอกจากนี้ การบริหารงานวิชาการยังถือเป็นหัวใจสำคัญในการพัฒนาผู้เรียนให้มีพัฒนาการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับช่วงวัย โดยผลงานด้านวิชาการสะท้อนถึงมาตรฐานและคุณภาพของสถานศึกษา ซึ่งเกี่ยวข้องโดยตรงกับหลักสูตร การจัดการศึกษา และการเรียนการสอน อันเป็นภารกิจหลักของผู้บริหารและบุคลากรทางการศึกษาทุกระดับ ผู้บริหารสถานศึกษาจึงเป็นปัจจัยสำคัญที่ส่งผลต่อความสำเร็จของการบริหารงาน

วิชาการ ทั้งในด้านการจัดการหลักสูตร การสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ทั้งในและนอกห้องเรียน ตลอดจนการกำหนดทิศทางการดำเนินงานของสถานศึกษา เพราะความสำเร็จในการบริหาร ย่อมขึ้นอยู่กับวิสัยทัศน์และความสามารถของผู้บริหาร นอกจากนี้ ความสำเร็จของการจัดการ เรียนรู้ยังขึ้นอยู่กับศักยภาพของครูผู้สอนในการออกแบบการเรียนรู้ที่ส่งเสริมพัฒนาการของผู้เรียน อย่างรอบด้าน โดยการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองและชุมชนก็เป็นกลไกสำคัญที่ช่วยพัฒนาการศึกษา ให้สอดคล้องกับบริบทของสังคมและความต้องการของชุมชน การมีส่วนร่วมดังกล่าวช่วยให้ผู้เรียน ได้รับการพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพ ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของกระทรวงศึกษาธิการ (2550) ที่ ระบุว่าการบริหารงานวิชาการเป็นภารกิจสำคัญของผู้บริหารที่ต้องใช้หลักการบริหารอย่างรอบ ด้าน เพื่อให้เกิดองค์ความรู้และแนวทางปฏิบัติที่นำไปสู่การปรับปรุงและพัฒนาการจัดการเรียน การสอนอย่างต่อเนื่อง การได้รับความร่วมมือจากบุคลากรทุกฝ่ายในสถานศึกษา รวมถึงครู นักเรียน ผู้ปกครอง และชุมชน จะส่งผลให้การบริหารงานวิชาการมีคุณภาพ และสามารถพัฒนา ทรัพยากรมนุษย์ให้บรรลุเป้าหมายทางการศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

จากความเป็นมาและความสำคัญของปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะศึกษาการ บริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 เพื่อวิเคราะห์ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการบริหารงานวิชาการ และสร้างสมการพยากรณ์ที่สะท้อน ความสัมพันธ์ของปัจจัยดังกล่าว การศึกษาครั้งนี้คาดว่าจะประโยชน์ต่อผู้บริหารและ ผู้เกี่ยวข้องในการใช้เป็นแนวทางวางแผน ปรับปรุง และพัฒนาการบริหารงานวิชาการ รวมถึงเป็น แนวทางให้ผู้บริหารสถานศึกษาใช้ในการพัฒนาตนเอง โดยปรับพฤติกรรมการบริหารให้มี ประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น อันจะส่งผลต่อการจัดการศึกษาและยกระดับคุณภาพการศึกษาให้เกิด ประโยชน์สูงสุดในอนาคต

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1
2. เพื่อศึกษาระดับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่ การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1
3. เพื่อสร้างสมการพยากรณ์การบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขต พื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1

การทบทวนวรรณกรรม

1. แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารจัดการสถานศึกษา และงานวิจัยของ Murphy (1990) Krug (1992) Chell (2001) ปรียาพร วงศ์อนุตรโรจน์ (2535) กระทรวงศึกษาธิการ (2550) สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2552: 9 -37) สุชาดา ถาวรชาติ (2559) ปิยธิดา ทาปลัด (2561) ปิยะพร เทียวอินทร์ (2562) ศศิกรณ์ ศรีเขาล้าน (2562) วลีรัตน์ ฉิมน้อย (2562) สาริศา จันทรแรม (2562) และศึกษาศาสตร์ อาจิมกิจ (2562)

2. หลักการ แนวคิด ทฤษฎีเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน และงานวิจัยของ Blase and Blasé (1999) Alig-Mielcarek and Hoy (2005: 108) Lashway (2002: 25 -27) อาทิตยา โชคดีวัฒนา (2561) สาริศา จันทรแรม (2562) ปิยะพร เทียวอินทร์ (2562) และปรารณาแสงคำ (2562) เพื่อนำมาสังเคราะห์หาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 และนำมาใช้เป็นกรอบแนวคิดของการวิจัยครั้งนี้

วิธีดำเนินการวิจัย

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

1.1 ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยในครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารและครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 จำนวน 1,983 คน จาก 102 โรงเรียน

1.2 กลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างในครั้งนี้ ได้แก่ ผู้บริหารและครูสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 จำนวน 320 คน โดยใช้วิธีกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970) แล้วนำมาสุ่มแบบแบ่งชั้นตามสัดส่วน โดยใช้ขนาดของโรงเรียนเป็นเกณฑ์ จากนั้นใช้การสุ่มอย่างง่าย โดยสุ่มจำนวนครู จากโรงเรียนแต่ละโรงเรียน

2. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้เป็นแบบสอบถามความคิดเห็น (Opinionnaire) ได้แก่ แบบสอบถามระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของ

โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (บุญชม ศรีสะอาด, 2560: 121) แบ่งออกเป็น 3 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 เป็นแบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม มีลักษณะเป็นการกำหนดตัวเลือกให้ (forced choice) เพื่อเป็นข้อมูลพื้นฐานของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ ระดับการศึกษาสูงสุด และประสบการณ์การทำงาน

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับระดับปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 มีลักษณะเป็นมาตราส่วนประมาณค่าตามวิธีของลิเคอร์ท (Likert, 1993: 247) ซึ่งมี 5 ระดับ โดยใช้เกณฑ์การแปลความหมายของ Likert scale

ตอนที่ 3 แบบสอบถามระดับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 มี 5 ระดับ ตามวิธีของลิเคอร์ท (Likert, 1993: 247) โดยใช้เกณฑ์การแปลความหมายของ Likert scale

3. การสร้างเครื่องมือในการวิจัย

ผู้ศึกษาได้ดำเนินการสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือในการวิจัย ดังนี้

1. ศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1

2. ศึกษาวิธีสร้างเครื่องมือแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating scale) ตามวิธีของลิเคอร์ท (Likert) 5 ระดับ

3. สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาเป็นแบบสอบถามมี 3 ตอน คือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วย เพศ ระดับการศึกษาสูงสุด และประสบการณ์การทำงาน

ตอนที่ 2 แบบสอบถามระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 จำนวนทั้งสิ้น 35 ข้อ แบ่งเป็น 3 ปัจจัย ได้แก่ 1) ปัจจัยด้านผู้บริหาร 2) ปัจจัยด้านครู และ 3) ปัจจัยด้านชุมชน

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 แบ่งเป็น 8 ด้าน ได้แก่ 1) การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษาและหลักสูตรท้องถิ่น 2) การวัดผลและประเมินผลการศึกษา 3) การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา 4) การพัฒนาสื่อนวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา 5) การนิเทศ

ภายในของสถานศึกษา 6) การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา 7) การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ผู้เรียน และ 8) การพัฒนาแหล่งเรียนรู้

4. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ผู้วิจัยดำเนินการ ดังนี้ 1) ขออนุญาตจากคณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยปทุมธานี ให้ออกหนังสือขอความร่วมมือไปยังผู้อำนวยการสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 เพื่อขอเก็บรวบรวมข้อมูลจากโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 2) ผู้วิจัยขอความอนุเคราะห์แจกแบบสอบถามให้กับกลุ่มตัวอย่าง โดยการตอบแบบสอบถามให้ผู้ตอบใช้วิธีสแกน QR-Code ที่ปรากฏอยู่ในเอกสารแบบสอบถามนั้นส่ง ซึ่งผู้วิจัยได้รับแบบสอบถามกลับคืนมาทั้งหมด จำนวน 320 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

5. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลด้วยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูปซึ่งสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลมีรายละเอียด ดังนี้ 1) วิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ประกอบด้วยเพศ ระดับการศึกษาสูงสุด และประสบการณ์การทำงาน โดยการหาค่าความถี่ (Frequency) และร้อยละ (Percentage) 2) วิเคราะห์ข้อมูลระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 โดยใช้ค่าเฉลี่ย (mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard Deviation) 3) วิเคราะห์ข้อมูลระดับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 จำนวน โดยใช้ค่าเฉลี่ย (mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard Deviation) และ 4) วิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 โดยใช้การวิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis)

6. สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

6.1 สถิติเชิงพรรณนา ได้แก่ ค่าความถี่ (frequency) และค่าร้อยละ (percentage) ค่าเฉลี่ย (mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard Deviation)

6.2 สถิติเชิงอนุมาน ได้แก่

1) ทดสอบสมมติฐานข้อที่ 1 ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 อยู่ในระดับมาก ใช้สถิติเพื่อ

ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยยึดเกณฑ์ค่าเฉลี่ย (Mean) และแปลระดับภาวะผู้นำทางวิชาการ

2) ทดสอบสมมติฐานข้อที่ 2 การดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 อยู่ในระดับมาก ใช้สถิติเพื่อค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) โดยยึดเกณฑ์ค่าเฉลี่ย (Mean) และแปลผลระดับการดำเนินงาน

3) ทดสอบสมมติฐานข้อที่ 3 ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการดำเนินงานประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 วิเคราะห์ถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis)

ผลการวิจัย

วัตถุประสงค์ที่ 1 เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับของปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 โดยรวมและรายด้าน

ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการ	ค่าสถิติ		ระดับ	อันดับ
	$\bar{X}$	S.D.		
1. ปัจจัยด้านผู้บริหาร	4.39	.72	มาก	2
2. ปัจจัยด้านครู	4.47	.70	มาก	1
3. ปัจจัยด้านชุมชน	4.27	.74	มาก	3
รวม	4.38	.40	มาก	

จากตารางที่ 1 พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.38$, S.D. = .40) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับ

ค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ปัจจัยด้านครู ($\bar{X} = 4.47$, S.D. = .70) ปัจจัยด้านผู้บริหาร ($\bar{X} = 4.39$, S.D. = .72) และปัจจัยด้านชุมชน ($\bar{X} = 4.27$, S.D. = .74) ตามลำดับ

ตารางที่ 2 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับของปัจจัยด้านผู้บริหาร สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 โดยรวมและรายด้าน

ปัจจัยด้านผู้บริหาร	ค่าสถิติ		ระดับ	อันดับ
	$\bar{X}$	S.D.		
1. ด้านภาวะผู้นำทางวิชาการ	4.35	.81	มาก	2
2. ด้านการส่งเสริมบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้	4.28	.83	มาก	3
3. ด้านการจัดการเกี่ยวกับหลักสูตรและการสอน	4.36	.80	มาก	1
รวม	4.29	.45	มาก	

จากตารางที่ 2 พบว่า ปัจจัยด้านผู้บริหารของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.29$, S.D. = .45) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการ ด้านการจัดการเกี่ยวกับหลักสูตรและการสอน ($\bar{X} = 4.36$, S.D. = .80) ด้านภาวะผู้นำทางวิชาการ ($\bar{X} = 4.35$, S.D. = .81) และส่งเสริมบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ($\bar{X} = 4.28$, S.D. = .83) ตามลำดับ

ตารางที่ 3 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับของปัจจัยด้านครู สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ด้านภาวะผู้นำทางวิชาการโดยรวมและรายข้อ

ปัจจัยด้านครู	ค่าสถิติ		ระดับ	อันดับ
	$\bar{X}$	S.D.		
1. ด้านความรู้ในการจัดการเรียนการสอน	4.21	.48	มาก	3
2. ด้านการจัดการเรียนการสอน	4.28	.48	มาก	1
3. ด้านการพัฒนาวิชาชีพ	4.27	.50	มาก	2
รวม	4.26	.35	มาก	

จากตารางที่ 3 พบว่า ปัจจัยด้านครูของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.26$, S.D. = .35) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการจัดการเรียนการสอน ($\bar{X} = 4.21$, S.D. = .48) ด้านการพัฒนาวิชาชีพ ($\bar{X} = 4.28$, S.D. = .48) และด้านความรู้ในการจัดการเรียนการสอน ($\bar{X} = 4.27$, S.D. = .35) ตามลำดับ

ตารางที่ 4 ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับ และอันดับของปัจจัยด้านชุมชน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 โดยรวมและรายด้าน

ปัจจัยด้านชุมชนของโรงเรียน	ค่าสถิติ		ระดับ	อันดับ
	$\bar{X}$	S.D.		
1. ด้านการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา	4.29	.44	มาก	1
2. ด้านการมีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา	4.39	.50	มาก	2
รวม	4.34	.36	มาก	

จากตารางที่ 4 พบว่า ปัจจัยด้านชุมชนของโรงเรียน ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 โดยรวมและรายข้ออยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 4.34$, S.D. = .36) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านอยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ($\bar{X} = 4.29$, S.D. = .44) และด้านการมีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.39$, S.D. = .50) ตามลำดับ

วัตถุประสงค์ที่ 2 เพื่อศึกษาระดับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1

ตารางที่ 5 ค่าเฉลี่ยและค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของระดับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 โดยรวมและรายด้าน

การบริหารงานวิชาการของโรงเรียน	ค่าสถิติ		ระดับ	อันดับ
	$\bar{X}$	S.D.		
1. การพัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา	3.74	.51	มาก	8
2. การวัดผลและประเมินผลการศึกษา	3.77	.53	มาก	6
3. การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา	3.75	.57	มาก	7
4. การพัฒนาสื่อ นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษา	3.81	.52	มาก	4
5. การนิเทศภายในของสถานศึกษา	3.96	.48	มาก	1
6. การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา	3.78	.57	มาก	5
7. การพัฒนากระบวนการเรียนรู้ผู้เรียน	3.82	.57	มาก	3
8. การพัฒนาแหล่งเรียนรู้	3.90	.45	มาก	2
รวม	3.81	.19	มาก	

จากตารางที่ 5 พบว่า การบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.81$, S.D. = 0.19) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ดังนี้ ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา ($\bar{X} = 4.52$, S.D. = 0.27) นอกนั้นอยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับ ดังนี้ การนิเทศภายในของสถานศึกษา ($\bar{X} = 3.96$, S.D. = 0.48) รองลงมาคือการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ ($\bar{X} = 3.90$, S.D. = 0.45) และการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ผู้เรียน ($\bar{X} = 3.82$, S.D. = 0.57) ตามลำดับ

วัตถุประสงค์ที่ 3 เพื่อสร้างสมการพยากรณ์การบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1

ตารางที่ 6 ค่าสถิติของตัวพยากรณ์ที่ใช้พยากรณ์การบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1

ตัวพยากรณ์	b	S.E. _b	β	t	Sig.
ค่าคงที่ (Constant)	3.155	.205		17.519	.006*
ภาวะผู้นำทางวิชาการ (X ₁)	.590	.025	.338	8.63	.008*
การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา (X ₇)	.510	.025	.315	2.001	.041*
การมีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา (X ₈)	.490	.021	.332	4.049	.020*

R = .685, R² = .746, S.E._{est} = .180, F = 2.763, *มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

จากตารางที่ 6 พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ที่นำมาวิเคราะห์จำนวน 8 ด้าน พบว่า มีจำนวน 3 ด้าน ที่สามารถพยากรณ์การบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 3 ด้าน ได้แก่ ภาวะผู้นำทางวิชาการ (X₁) การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา (X₇) และการมีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา (X₈)

ตัวแปรที่มีอำนาจพยากรณ์ดีที่สุด คือ ภาวะผู้นำทางวิชาการ (X₁) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยของการพยากรณ์ เท่ากับ 0.338 รองลงมา คือ การมีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา (X₈) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยของการพยากรณ์ เท่ากับ 0.332 และการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา (X₇) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยของการพยากรณ์ เท่ากับ 0.315 ซึ่งตัวแปรทั้ง 3 ด้านนี้ สามารถร่วมกันพยากรณ์ประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ได้ร้อยละ 74.60 และมีความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของพยากรณ์เท่ากับ 0.180 สามารถสร้างสมการในรูปคะแนนดิบและคะแนนมาตรฐาน ได้ดังนี้

สมการในรูปคะแนนดิบ

$$\hat{Y} = 3.155 + .590(X_1) + .490(X_8) + .510(X_7)$$

สมการในรูปคะแนนมาตรฐาน

$$\hat{Z} = .338Z_{X_1} + .332Z_{X_8} + .315Z_{X_7}$$

อภิปรายผล

วัตถุประสงค์ที่ 1 เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 จากการศึกษา พบว่า ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้ เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าทุกด้านอยู่ในระดับมากเช่นกัน โดยลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย ได้แก่ ปัจจัยด้านครู ปัจจัยด้านผู้บริหาร และปัจจัยด้านชุมชน สาเหตุที่เป็นเช่นนี้อาจเนื่องมาจาก ครูและผู้บริหารเป็นองค์ประกอบสำคัญที่มีบทบาทโดยตรงต่อการบริหารจัดการทางวิชาการ ทั้งในด้านการวางแผน การจัดการหลักสูตรและการสอน ตลอดจนการส่งเสริมบรรยากาศการเรียนรู้ภายในและภายนอกห้องเรียนให้เอื้อต่อการพัฒนาอย่างมีประสิทธิภาพ อีกทั้งยังเปิดโอกาสให้ครูและชุมชนมีส่วนร่วมในการกำหนดนโยบายและระเบียบที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานทางวิชาการ ซึ่งล้วนส่งผลให้การบริหารงานวิชาการบรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดไว้ ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อาทิตยา โชคดีวัฒนา (2561) ได้วิจัยปัจจัยที่ส่งผลกระทบต่อประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดตราด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด พบว่าปัจจัยด้านผู้บริหารที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการอยู่ในระดับมากที่สุดคล้อยกับงานวิจัยของ วีรวิทย์ อารีสวัสดิ์ (2564) ที่ได้วิจัยถึงปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาเอกชนระดับประถมศึกษาของจังหวัดเชียงใหม่ในความปกติใหม่ พบว่าปัจจัยด้านผู้บริหารโรงเรียนในสถานศึกษาเอกชนระดับประถมศึกษาของจังหวัดเชียงใหม่อยู่ในระดับมากที่สุด และงานวิจัยของ ญาดา สุทธิ (2566) ได้ทำการวิจัย เรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรีเขต 1 พบว่า 1) ปัจจัยด้านผู้บริหาร ปัจจัยด้านครูและปัจจัยด้านชุมชนของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

วัตถุประสงค์ที่ 2 เพื่อศึกษาระดับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 จากการศึกษา พบว่า การบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อยดังนี้ ด้านการกำหนดมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา

นอกนั้นอยู่ในระดับมากทุกด้าน เรียงลำดับจากค่าเฉลี่ยสูงสุด 3 อันดับ ดังนี้ การนิเทศภายในของสถานศึกษา รองลงมาคือการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ และการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ผู้เรียน ทั้งนี้ อาจเป็นเพราะผู้บริหารดำเนินการนิเทศภายในของสถานศึกษาโดยกำกับ ติดตามการสอนของครูอย่างต่อเนื่อง ทำให้ครูทุกคนเข้าใจในระบบการบริหารงานวิจัยเพื่อให้เกิดการร่วมมือกันในการดำเนินงานให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน ทั้งยังมีการดำเนินการพัฒนาแหล่งเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกโรงเรียน ทำให้การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ดำเนินไปอย่างเต็มศักยภาพ นอกจากนี้ยังมีการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ให้กับครูและผู้เรียน ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของปิยะพร เขียวอินทร์ (2562) ได้ทำการวิจัย เรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท พบว่า การบริหารงานวิชาการโดยรวมอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของปิยธิดา ทาปลัด (2561) ได้ทำการวิจัย เรื่อง การบริหารงานวิชาการของโรงเรียน กลุ่มโรงเรียนนิคมพัฒนาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1 พบว่า การบริหารงานวิชาการมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับงานวิจัยของวรพล เจริญวัย (2561) ได้ศึกษาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 พบว่าการบริหารงานวิชาการมีค่าเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก และงานวิจัยของญาดา สุทธิ (2566) ได้ทำการวิจัย เรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรีเขต 1 พบว่า 1) ปัจจัยด้านผู้บริหาร ปัจจัยด้านครูและปัจจัยด้านชุมชนของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก

วัตถุประสงค์ที่ 3 เพื่อศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 จากผลการศึกษา พบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ที่นำมาวิเคราะห์จำนวน 8 ด้าน พบว่า มีจำนวน 3 ด้าน ที่สามารถพยากรณ์การบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 จำนวน 3 ด้าน ได้แก่ ภาวะผู้นำทางวิชาการ (X_1) การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา (X_7) และการมีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา (X_8) ตัวแปรที่มีอำนาจพยากรณ์ดีที่สุด คือ ภาวะผู้นำทางวิชาการ (X_1) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยของการพยากรณ์ เท่ากับ 0.338 รองลงมา คือ การมีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษา (X_8) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยของการพยากรณ์ เท่ากับ

0.332 และการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา (X_7) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยของการพยากรณ์ เท่ากับ 0.315 ซึ่งตัวแปรทั้ง 3 ด้านนี้ สามารถร่วมกันพยากรณ์ประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 ได้ร้อยละ 74.60 และมีความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของพยากรณ์เท่ากับ 0.180

ทั้งนี้ อาจเนื่องมาจากผู้บริหารของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 มีพฤติกรรมการบริหารงานวิชาการ และมีการดำเนินการจัดให้มีการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา โดยมุ่งเน้นการมีส่วนร่วมในการจัดทำหลักสูตรสถานศึกษาให้เหมาะสมกับบริบท โดยยึดผู้เรียนเป็นสำคัญ พัฒนาการเรียนของนักเรียนให้มีประสิทธิภาพสูงสุด ซึ่งผู้บริหารจึงถือมีส่วนสำคัญยิ่งในการบริหารงานวิชาการ ดังนั้นผู้บริหารจำเป็นต้องมีภาวะผู้นำทางวิชาการ ที่นำมาใช้ในการบริหารงานวิชาการเพื่อส่งเสริมให้เกิดการพัฒนาในด้านการเรียนรู้ของนักเรียน มีการจัดบรรยากาศของโรงเรียนเป็นบรรยากาศที่แสดงให้เห็นคุณค่าของการเรียนรู้และเป็นบรรยากาศที่ส่งเสริมให้บรรลุผลสำเร็จ มีความพร้อมสำหรับการเรียนรู้มีแหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย มีกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่น่าสนใจเพื่อสนับสนุนให้นักเรียนสามารถพัฒนาตนเองได้อย่างเต็มศักยภาพโดยยึดถือเอาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของผู้เรียนเป็นเป้าหมายสำคัญ สอดคล้องกับงานวิจัยของวรพล เจริญวัย (2561) ได้ศึกษาการบริหารงานวิชาการโรงเรียนขยายโอกาส สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2 พบว่า ปัจจัยผู้บริหาร ด้านความเป็นผู้นำทางวิชาการส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการโรงเรียนขยายโอกาสอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 สอดคล้องกับงานวิจัยของอาทิตยา โชคดีวัฒนา (2561) ได้ศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดตราด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาตราด พบว่า ปัจจัยผู้บริหาร ด้านผู้นำทางวิชาการส่งผลต่อประสิทธิผลในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดตราดอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และงานวิจัยของญาดา สุทธิ (2566) ได้ทำการวิจัย เรื่อง ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรีเขต 1 พบว่าปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน มีความสัมพันธ์กับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรีเขต 1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

สรุป/ข้อเสนอแนะ

1. กลุ่มตัวอย่างผู้ตอบแบบสอบถาม มีจำนวน 320 คน จำแนกตามเพศ พบว่า เป็นเพศหญิง ส่วนใหญ่มีการศึกษาระดับปริญญาโท และมีประสบการณ์การทำงาน 10 – 20 ปี 2. ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ปัจจัยด้านครู ปัจจัยด้านผู้บริหาร และปัจจัยด้านชุมชน ตามลำดับ 3. การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 1 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า อยู่ในระดับมากทุกด้าน โดยเรียงลำดับค่าเฉลี่ยของด้านที่อยู่ในระดับมากที่สุดจากมากไปหาน้อยสามอันดับแรก ดังนี้ การนิเทศภายในของสถานศึกษา การพัฒนาแหล่งเรียนรู้ และการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ผู้เรียน ตามลำดับ 4. ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน จำนวน 5 ด้าน คือ ภาวะผู้นำทางวิชาการ (X_1) การมีส่วนร่วมในการพัฒนากระบวนการเรียนรู้ (X_8) การจัดการเกี่ยวกับหลักสูตรและการสอน (X_3) การจัดการเรียนการสอน (X_5) และการส่งเสริมบรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ (X_2) สามารถร่วมกันพยากรณ์การบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาปทุมธานี เขต 1 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (R) เท่ากับ .80 ค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์ (R^2) เท่ากับ .64 ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐาน ($S.E. est.$) เท่ากับ .24 และตัวแปรทั้ง 5 ตัว สามารถทำนายการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาศรีสะเกษ เขต 1 ได้ร้อยละ 64.30

ข้อเสนอแนะเพื่อนำผลการวิจัยไปใช้ 1. ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหาร เป็นปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการมากที่สุด ดังนั้น ผู้บริหารควรให้ความสำคัญต่อการพัฒนาและเสริมสร้างภาวะผู้นำทางวิชาการของตนเองอย่างต่อเนื่อง เพื่อส่งเสริมให้การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนมีประสิทธิภาพและคุณภาพยิ่งขึ้น 2. การบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดควรมุ่งเน้นการ พัฒนาหลักสูตรสถานศึกษา เป็นลำดับแรก รองลงมาคือ การดำเนินการวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพการศึกษา การวัดและประเมินผลทางการศึกษา การพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายใน รวมถึงการพัฒนา สื่อ นวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการศึกษา ทั้งนี้ การดำเนินงานอย่างเป็นระบบในประเด็นดังกล่าวจะช่วยยกระดับประสิทธิภาพการบริหารงานวิชาการของสถานศึกษาโดยรวม

ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป 1. ควรมี

การศึกษาปัจจัยอื่น ๆ ที่อาจมีอิทธิพลต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนารูปแบบการบริหารงานวิชาการที่เหมาะสมยิ่งขึ้น 2. ควรขยายขอบเขตการศึกษาไปยังโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาอื่น ๆ เพื่อเปรียบเทียบและยืนยันผลการวิจัยในบริบทที่แตกต่างกัน 3. ควรดำเนินการ วิจัยเชิงคุณภาพ เพื่อศึกษาลึกซึ้งถึงปัจจัยและกระบวนการที่มีผลต่อการบริหารงานวิชาการ ซึ่งจะเป็นโยบายต่อการกำหนดแนวทางพัฒนาและยกระดับการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนให้มีประสิทธิผลมากยิ่งขึ้น

เอกสารอ้างอิง

- กรมวิชาการ, กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). หลักสูตรการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พุทธศักราช 2545. กรุงเทพมหานคร: องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.).
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2546). คู่มือการบริหารสถานศึกษาขั้นพื้นฐานที่เป็นนิติบุคคล. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์องค์การรับส่งสินค้าและพัสดุภัณฑ์ (ร.ส.พ.).
- _____. (2562). พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 4) พ.ศ. 2562. เรียกใช้เมื่อ 20 กรกฎาคม 2567 จาก http://www.ratchakitcha.soc.go.th/DATA/PDF/2562/A/057/T_0049.PDF
- ญาดา สุทธิ. (2566). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1. ใน วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- บุญชม ศรีสะอาด. (2556). วิธีการทางสถิติสำหรับการวิจัย เล่ม 1. (พิมพ์ครั้งที่ 5). กรุงเทพมหานคร: สุวีริยาสาส์น.
- ปรารณา แสงคำ. (2562). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษาในกลุ่มตากสิน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาระยอง เขต 1. ใน ปริญญาการศึกษา มหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริการการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ปิยธิดา ทาปลัด. (2561). ภาวะผู้นำทางวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนกลุ่มโรงเรียนนิคมพัฒนา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาระยอง เขต 1. ใน วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.

- ปิยะพร เชี่ยวอินทร์. (2562). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยนาท. ใน วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยบูรพา.
- วรพล เจริญวัย. (2561). ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลของการบริหารงานวิชาการโรงเรียนขยายโอกาสสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสระแก้ว เขต 2. ใน วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- วลีรัตน์ ฉิมน้อย. (2562). กลยุทธ์การบริหารงานวิชาการโรงเรียนเอกชนระดับประถมศึกษาตามแนวคิดคุณลักษณะพลเมืองคุณภาพในศตวรรษที่ 21. ใน วิทยานิพนธ์ครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต บริหารการศึกษา. คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วีรวิชัย อารีสวัสดิ์. (2564). ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการในสถานศึกษาเอกชนระดับประถมศึกษาของจังหวัดเชียงใหม่ในความปกติใหม่. ใน วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนสุนันทา.
- ศศิกรณ ศรีเขาล้าน. (2562). ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิผลการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 2 กรุงเทพมหานคร. ใน งานนิพนธ์การศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- ศึกษาศาสตร์ อาจิมกิจ. (2562). การบริหารงานวิชาการของผู้บริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7 จังหวัดปราจีนบุรี. ใน การศึกษาอิสระศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาศึกษาศาสตร์. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมาธิราช.
- สาริศา จันทรแรม. (2562). ปัจจัยเชิงสาเหตุที่ส่งผลต่อการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนประถมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาในภาคตะวันออก. ใน วิทยานิพนธ์ปริญญาดุษฎีบัณฑิต. มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. (2553). แนวทางพัฒนาระบบประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาตามกฎกระทรวงว่าด้วยระบบ หลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา พ.ศ. 2553. กรุงเทพมหานคร: ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

- สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. (2560). สรุปสาระสำคัญ
แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่สิบสอง พ.ศ. 2560 – 2564. เรียกใช้
เมื่อ 20 กรกฎาคม 2567 จาก <http://www.nesdb.go.th/download/plan12/>
- อาทิตยา โชคดีวัฒนา. (2561). ปัจจัยที่ส่งผลต่อประสิทธิภาพในการบริหารงานวิชาการของ
โรงเรียนประถมศึกษาจังหวัดตราด สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา
ตราด. ใน วิทยานิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา. คณะ
ศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา.
- Alig-Mielcarek, Jana M. & W.K.Hoy. (2005). In A Theoretical and Empirical Analysis
of The Nature Meaning. And Influence of instructional leadership. (online).
Available 2024, june 18 from <http://72.14.235.104/search?q=cache:P2iwpAZ4GAwJ:WWW.coe.ohio.state.edu>.
- Blasé, J., & Blasé, J. (1999). Principals' instructional leadership and teacher:
Teachers' perspective. Educational Administration Quarterly.
- Chell, J. (2001). Introducing principal to the role of instructional leadership: A
Summary of master's project. New York: McGraw-Hill.
- Krejcie, R. V. & Morgan, D. W. (1993). Determining Sample Size for Research
Activities. Educational and Psychological Measurement, 30(3). 607-610.
- Krug, S. (1992). Instructional leadership: A constructivist perspective. Educational.
Administration Quarterly, 28 (3), 430-443.
- Lashway, L. (2002). Can Instructional Leaders Be Facilitative Leaders? ERIC Digest
Number 98. (online). Available Retrieved 2024 June 20, from:
http://www.ed.gov.ERIC_Digest/ed381893.html.
- Likert, R. (1967). The human organization: Is management and value. New York:
McGraw-Hill.
- Murphy, J. (1990). Principal instructional leadership. Advances in Educational.
Administration. LB: Changing perspectives on the school), 163-200